

Sociale Verzekeringsbank
T.a.v. de directie
Postbus 1100
1180 BH Amstelveen

Datum : 5 oktober 2016

Onderwerp: Verlaging Aio-uitkering bij pensioengerechtigden met huwelijkspartner in buitenland.

contactpersoon: Saskia van Muiswinkel, e-mail sc.vanmuiswinkel@rotterdam.nl

Ref.nr 16.01404

Geachte directie,

De landelijke organisatie van sociaal raadslieden (LOSR, aangesloten bij Sociaal Werk Nederland) ondersteunt burgers op sociaaljuridische gebied. Zij doen dit vanuit verschillende organisaties en op verschillende wijzen van dienstverlening, zoals via wijkteams, open spreekuren enzovoort. In zo'n 150 gemeenten zijn zij actief en hun werkveld beslaat zo'n 9 miljoen inwoners. Kenmerken van de cliënten van de LOSR zijn vaak: laagopgeleid, afhankelijk van sociale uitkeringen en een allochtone achtergrond. Sociaal raadslieden, die zijn aangesloten bij de LOSR werken met een beroepscode en er is een beroepsregister voor sociaaljuridische dienstverleners.

De signaleringscommissie van de Landelijk Organisatie Sociaal Raadslieden (LOSR, Sociaal Werk Nederland) vraagt uw aandacht voor het volgende.

In verschillende gemeenten krijgen Sociaal Raadslieden vragen over de verlaging van de Aio-uitkering van pensioengerechtigden met een huwelijkspartner in het buitenland. Deze verlaging is een gevolg van het gewijzigde artikel 24 van de Participatiewet. Wij begrijpen dat pensioengerechtigden zijn geïnformeerd over de nieuwe wetswijziging en over de duur van het overgangsrecht. Nu het overgangsrecht is geëindigd, is het deze groep nu pas duidelijk wat de financiële consequenties van de gewijzigde regelgeving zijn. Met andere woorden: zij 'voelen het nu in de portemonnee'.

De casussen die de Sociaal Raadslieden op hun spreekuur hebben gezien betreffen mensen met een partner in het buitenland. Het huwelijk is formeel in stand, de echtelieden leiden echter ieder hun leven in het eigen land.

Onbegrijpelijk is dat de uitvoeringspraktijk van de SVB veel strenger is dan die van de gemeentes, terwijl voor de Aio-uitkering min of meer hetzelfde regime geldt als de bijstandsuitkering. Gemeentes hebben niet besloten tot verlaging van de uitkering in deze gevallen, omdat de gemeentes deze uitkeringsgerechtigden aanmerken als duurzaam gescheiden levende echtelieden.

Of er onderzoek gedaan is door de SVB of onder de pensioengerechtigden wiens uitkering is verlaagd, ook gevallen zijn van duurzaam gescheiden echtparen is niet bekend. We krijgen de indruk dat de SVB een piepsysteem hanteert. Een onderzoek of een informatieverzoek zou echter op zijn plaats zijn, aangezien de Aio-uitkering het bestaansminimum moet garanderen.

Op grond van artikel 47 lid 1 van de Participatiewet kan de SVB de algemene bijstand afstemmen op de omstandigheden en middelen van de pensioengerechtigde. Bij een zorgvuldig besluitvormingsproces hoort de toetsing aan dit artikel. Het komt de LOSR voor dat in alle gevallen waarin er sprake is van een niet-rechthebbende partner zonder nader onderzoek de uitkering is verlaagd naar 50% van de bijstandsnorm.

Het betreft veelal een kwetsbare groep burgers die maandelijks niet meer ontving dan het sociaal minimum en veelal geen financiële reserves heeft. De betaling van de vaste lasten, zoals de huur en zorgverzekering, komen door de verlaging in het gedrang.

In een aantal gevallen is bezwaar gemaakt tegen de verlaging van de uitkering. Er is gebleken dat tijdens de behandeling van het bezwaar door middel van een uitgavenformulier wordt bekeken of afstemming noodzakelijk is.

De LOSR heeft de volgende vragen:

1. De SVB neemt bij pensioengerechtigden met een huwelijkspartner in het buitenland als uitgangspunt dat er geen sprake is van 'duurzaam gescheiden leven' en is daarmee strenger dan gemeentes, die het omgekeerde als uitgangspunt nemen. Waarom is hier voor gekozen? Is de SVB bereid om dit terug te draaien?
2. Hoeveel uitkeringen zijn verlaagd als gevolg van de wijziging van artikel 24 Participatiewet?
3. Hoeveel mensen hebben bezwaar aangetekend c.q. een herzieningsverzoek ingediend tegen de verlaging?
4. Op welke wijze beoordeelt de SVB 'duurzaam gescheiden leven'?
5. Ook indien er geen sprake is van 'duurzaam gescheiden leven' kan de uitkering op grond van individualisering/afstemming hoger worden vastgesteld, bijvoorbeeld op 70% van het sociaal minimum. Op welke wijze beoordeelt de SVB of er sprake is van een schrijnende situatie die afstemming vraagt?
6. Op welke wijze worden mensen voorgelicht over de mogelijkheid van individualisering, bezwaar en herziening? Hiermee doelen wij op ook op de groep die geen bezwaar maakt of op andere wijze 'piept'. Het is ons inziens te kort door de bocht om te stellen dat deze groep kennelijk rond kan komen met 50 procent van de echtparennorm. Sociaal Raadslieden vrezen dat deze groep op de langere termijn in financiële problemen zullen geraken. Wat gaat de SVB hiermee doen?
7. Is er bereidheid om te laat ingediende bezwaarschriften c.q. herzieningsverzoeken met terugwerkende kracht te beoordelen?

Graag vernemen wij uw reactie.

Namens de LOSR,

A stylized, handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Jan Hamming
Voorzitter LOSR

A handwritten signature in black ink, written in a cursive style. The first letter 'A' is large and prominent, followed by the name 'moerman' in a more fluid, connected script.

André Moerman
Voorzitter signaleringscommissie LOSR